

Suvestinė redakcija nuo 2009-01-01 iki 2010-12-27

Įstatymas paskelbtas: Žin. 1997, Nr. [108-2731](#), i. k. 0971010ISTAVIII-512

LIETUVOS RESPUBLIKOS JŪROS APLINKOS APSAUGOS ĮSTATYMAS

1997 m. lapkričio 13 d. Nr. VIII-512
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo tikslas

1. Šis įstatymas nustato jūros aplinkos apsaugos pagrindinius principus ir priemones, asmenų, kurie verčiasi ūkine veikla, turinčia ar galinčia turėti tiesioginės ar netiesioginės įtakos jūros aplinkai, teises ir pareigas, valstybės ir savivaldybių institucijų kompetenciją ir pagrindines funkcijas jūros aplinkos apsaugos valdymo srityje.

2. Šio įstatymo nuostatos suderintos su Europos Sąjungos teisės aktais, nurodytais Įstatymo priede.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

2 straipsnis. Įstatymo taikymas

Šis įstatymas taikomas:

1) su Lietuvos Respublikos vėliava plaukiojantiems laivams ir vidaus vandenyse ir teritorinėje jūroje esantiems užsienio laivams;

2) užsienio laivams, esantiems už teritorinės jūros ribos tiek, kiek tai atitinka tarptautinę teisę;

3) asmenims, kurie Lietuvos Respublikos sausumos ir jūros rajone verčiasi ūkine veikla, turinčia ar galinčia turėti įtakos jūros aplinkai;

4) valstybės ir savivaldybių institucijoms, kurių kompetencija ar pagrindinės funkcijos, susijusios su jūros aplinkos apsauga, nustatytos šiame įstatyme.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

ANTRASIS SKIRSNIS PAGRINDINĖS SĄVOKOS

3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Baltijos jūros rajonas** – Baltijos jūra, Suomijos įlanka, Botnijos įlanka, Zundo ir Beito sąsiauriai, jungiantys Baltijos jūrą su Šiaurės jūra nuo lygiagretės, einančios per Skageno iškyšulio tašką Skagerake, kurio koordinatės – 57° 44' 43“ šiaurės platumos.

2. **Deginimas** – sąmoningas atliekų ir kitų medžiagų deginimas jūroje norint jas sunaikinti terminiu būdu, išskyrus deginimą, būdingą laivų arba kitų įrenginių įprastam naudojimui.

3. **Helsinkio komisija** – 1992 m. Helsinkio konvencijos dėl Baltijos jūros baseino jūrinės aplinkos apsaugos (toliau – Helsinkio konvencija) tikslams įsteigta Baltijos jūros aplinkos apsaugos komisija.

4. **Įrenginys** – kiekvienas jūros rajone esantis stacionarus ar plūduriuojantis įrenginys, konstrukcija ar platforma.

5. **Išmetimas** – kenksmingų medžiagų arba nuotekų, turinčių tokių medžiagų, bet koks išleidimas iš laivo, įrenginio, įskaitant visokią išteklėjimą, pašalinimą, išliejimą, prasisunkimą, išpumpavimą, išsiskyrimą arba ištuštinimą, neatsižvelgiant į priežastis, dėl kurių tai įvyko. Išmetimas neapima šalinimo, aprašyto šio straipsnio 15 dalyje.

6. **Išskirtinė ekonominė zona** – už teritorinės jūros ribų esanti Baltijos jūros dalis, kurioje Lietuvos Respublika turi tam tikras suverenias teises, jurisdikciją ir pareigas, nustatytas pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ir tarptautinius susitarimus, ir kurios ribas su kaimyninėmis valstybėmis nustato Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys ir visuotinai pripažinti tarptautinės teisės principai bei normos.

7. **Jūros aplinka** – gyvosios ir negyvosios gamtos elementai, esantys jūroje, virš jūros ir žemės gelmėse po jūra (oras, vanduo, dugnas ir žemės gelmės po jūros dugnu, jų gamtos ištekliai).

8. **Jūros aplinkos apsauga** – jūros aplinkos saugojimas nuo fizinio, cheminio, biologinio ir kitokio neigiamo poveikio ar pasekmių, atsirandančių įgyvendinant planus ir programas, vykdančią ūkinę veiklą ar naudojant gamtos išteklius.

9. **Jūros rajonas** – Lietuvos Respublikos vidaus vandenys, teritorinė jūra ir išskirtinė ekonominė zona.

10. **Jūros stebėsena** – sistemingas jūros aplinkos, jos elementų būklės kitimo ir antropogeninio poveikio stebėjimas, vertinimas ir prognozė.

11. **Kenksmingosios medžiagos** – medžiagos, kurios patekusios į jūrą gali ją užteršti.

12. **Laivas** – bet kokio tipo laivas, neatsižvelgiant į jo vėliavą, plaukiojantis jūrų aplinkoje, įskaitant laivus su povandeniniais sparnais, laivus su oro pagalve, laivus, galinčius veikti po vandeniu, ir plūdriuosius aparatus.

13. **Nafta** – bet kokio pavidalo nafta, įskaitant gryną naftą, naftos kūrą, naftos nuosėdas, naftos atliekas ir naftos produktus.

14. **Skystos medžiagos** – medžiagos, kurių garų slėgis esant 37,8 °C temperatūrai neviršija 2,8 kgf/cm² (0,2746 MPa).

15. **Šalinimas** – bet koks atliekų arba kitų medžiagų sąmoningas šalinimas į jūros aplinką iš laivų, įrenginių arba lėktuvų ir pačių laivų, įrenginių arba lėktuvų šalinimas į jūrą, išskyrus šalinimą atliekų arba kitų medžiagų, būdingų arba susidarančių įprastai naudojant laivus, įrenginius jūroje, ir lėktuvų, įrangos arba medžiagų palikimą jūroje kitiems tikslams, kurie neprieštaruoja šio įstatymo reikalavimams.

16. **Tarša** – dėl žmogaus ūkinės veiklos vykstantis medžiagų arba energijos tiesioginis arba netiesioginis patekimas į jūros aplinką, galintis sukelti pavojų žmogaus sveikatai, pakenkti gamtos ištekliams ir jūrinėms ekosistemoms, kliudyti verstis teisėta veikla jūroje, įskaitant žvejybą, pabloginti jūros vandens kokybę ir sumažinti poilsiaavimo galimybes.

17. **Teritorinė jūra** – Lietuvos Respublikos pakrantės 12 jūrmylių pločio Baltijos jūros vandenų juosta, kuri yra sudėtinė Lietuvos Respublikos teritorijos dalis ir kurios ribas su gretimomis valstybėmis nustato Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys ir visuotinai pripažinti tarptautinės teisės principai bei normos.

18. **Teršimo incidentas** – įvykis arba seka įvykių, dėl kurių išmesta arba gali būti išmesta naftos ar kitų kenksmingųjų medžiagų ir kurie kelia arba gali sukelti pavojų jūros aplinkai ar pakrantei arba pakenkti kaimyninių valstybių interesams.

19. **Vidaus vandenys** – Lietuvos Respublikos Kuršių marios ir jūros uostų akvatorijos į rytus nuo linijos, jungiančios labiausiai į jūrą nutolusius jūrų uostų molų taškus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

TREČIASIS SKIRSNIS PAGRINDINIAI PRINCIPAI IR PRIEMONĖS

4 straipsnis. Pagrindiniai principai

Fiziniai ir juridiniai asmenys turi imtis visų priemonių, padedančių išvengti teršimo bei jį likviduoti ir apsaugoti jūros rajoną nuo visokios veiklos žalingų pasekmių, taip pat atkurti užterštas jūros zonas. Visiems sausumoje ir jūros rajone esantiems taršos šaltiniams fiziniai ir juridiniai asmenys turi taikyti šiuos principus:

1) prevencinį – imtis apsaugos priemonių, jei yra prielaidų manyti, kad medžiagos ar energija, tiesiogiai ar netiesiogiai patekusios į jūrą, gali sukelti pavojų žmonių sveikatai, pakenkti gyviesiems ištekliams, jūros ekosistemoms, poilsiavimui ar kliudyti kitai teisėtai veiklai jūroje, netgi tada, kai neįrodytas tokio patekimo ir jo poveikio priežastinis ryšys;

2) geriausios esamos technologijos ir geriausios aplinkos apsaugos praktikos taip, kaip nustatyta Helsinkio konvencijos II priede.

5 straipsnis. Pagrindinės priemonės

Jūros apsaugai nuo taršos iš sausumos ir jūros rajone esančių šaltinių Vyriausybė arba jos įgaliota institucija, savivaldybės turi parengti programas bei numatyti priemones, jeigu reikia, nurodyti jų įvykdymo terminus bei užtikrinti visų Lietuvos Respublikos tarptautiniuose susitarimuose nustatytų Jūros aplinkos apsaugos priemonių įgyvendinimą.

6 straipsnis. Apsauga nuo taršos

Nustatant prioritetus ir vertinant programų pobūdį bei mastą ar kitai veiklai reikia taikyti jūros aplinkos apsaugos nuo taršos kenksmingomis medžiagomis reikalavimus taip, kaip nustatyta Helsinkio konvencijos I priede.

7 straipsnis. Priemonių kontrolė

Aplinkos ministerija, išduodama leidimus kenksmingų medžiagų emisijoms į aplinką ar kitai veiklai, turi kontroliuoti 4 ir 5 straipsniuose nurodytų principų ir priemonių taikymą, taip pat reikalauti, kad emisijos į aplinką iš sausumoje ir jūros rajone esančių taršos šaltinių neviršytų Helsinkio konvencijoje nustatytų normų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

KETVIRTASIS SKIRSNIS APSAUGA NUO TARŠOS IŠ LAIVŲ IR ĮRENGINIŲ

Pakeistas skirsnio pavadinimas:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

8 straipsnis. Tarptautinių reikalavimų vykdymo užtikrinimas

Laivų savininkai ar valdytojai užtikrina, kad laivai, plaukiojantys su Lietuvos valstybės vėliava ar registruoti Lietuvos Respublikos teritorijoje, vykdytų šio įstatymo, MARPOL 73/78, Helsinkio konvencijų reikalavimus.

9 straipsnis. Kenksmingų medžiagų naudojimas

Užterštumui kontroliuoti ar mažinti, taip pat ir moksliniams tyrimams kenksmingos medžiagos negali būti išmetamos be Aplinkos ministerijos leidimo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

10 straipsnis. Kenksmingų medžiagų išmetimas

1. Jūros rajone kenksmingas medžiagas išmesti draudžiama, išskyrus šiame įstatyme nustatytus atvejus.

2. Teritorinėje jūroje ir už teritorinės jūros ribų kenksmingos medžiagos, kurioms taikomi 1973 m. Tarptautinės konvencijos dėl teršimo iš laivų prevencijos, iš dalies pakeistos 1978 m.

protokolu (toliau – MARPOL 73/78), I ar II priedo reikalavimai, gali būti išmetamos tik vadovaujantis MARPOL 73/78 I ar II priedo reikalavimais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

11 straipsnis. *Neteko galios nuo 2007-05-19*

Straipsnio naikinimas:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

12 straipsnis. *Neteko galios nuo 2007-05-19*

Straipsnio naikinimas:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

13 straipsnis. *Neteko galios nuo 2007-05-19*

Straipsnio naikinimas:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

14 straipsnis. *Neteko galios nuo 2007-05-19*

Straipsnio naikinimas:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

15 straipsnis. *Neteko galios nuo 2007-05-19*

Straipsnio naikinimas:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

16 straipsnis. Nuotekų išmetimas

Nuotekos gali būti išmetamos tik vadovaujantis MARPOL 73/78 IV priedo ir Helsinkio konvencijos IV priedo reikalavimais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

17 straipsnis. Šiukšlių išmetimas

Vidaus vandenyse ir teritorinėje jūroje šiukšles išmesti draudžiama. Už teritorinės jūros ribų šiukšlės gali būti išmetamos tik vadovaujantis MARPOL 73/78 V priedo reikalavimais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

18 straipsnis. *Neteko galios nuo 2007-05-19*

Straipsnio naikinimas:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

19 straipsnis. Emisijos į atmosferą

Emisijų į atmosferą taisyklės tvirtina Aplinkos ministerija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

20 straipsnis. Apsauga nuo nepageidaujamų organizmų

Aplinkos ir Sveikatos apsaugos ministerijos nustato priemonės ir procedūras, ribojančias jūros rajono taršą nepageidaujamais vandens ir patogeniniais organizmais, išmetamais su laivų balastiniu vandeniu ir nuosėdomis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

21 straipsnis. Specialūs aplinkosaugos reikalavimai

Aplinkos ministerija gali nustatyti specialius eksploatacinių galimybių nepabloginančius aplinkosaugos reikalavimus Lietuvos Respublikos karo ir kitiems laivams, kurie yra valstybės nuosavybė ir naudojami tuo metu tik valstybės nekomerciniams tikslams.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

22 straipsnis. Atliekų tvarkymas

Atliekų vežimo, jų saugojimo, nukenksminimo ir kitas tvarkymo procedūras Lietuvos Respublikoje nustato Aplinkos apsaugos įstatymas, kiti įstatymai ir teisės aktai.

PENKTASIS SKIRSNIS PRIĖMIMO ĮRENGINIAI

23 straipsnis. Kenksmingų medžiagų priėmimas iš laivų

Lietuvos Respublikos jūros uostų administracijos, naftos ir kitų kenksmingų medžiagų terminalai, laivų remonto įmonės bei kiti uostų objektai privalo turėti atitinkamus įrenginius arba kitaip užtikrinti, kad nedelsiant ir be apribojimo iš laivų būtų priimti, saugomi ir apdorojami naftos, kitų skystų ir kietų kenksmingų medžiagų likučiai, tarp jų nuotekos ir šiukšlės.

24 straipsnis. Priėmimo įrenginių standartai

Naftos, nuotekų priėmimo įrenginių bei laivų vamzdinių jungčių standartai turi atitikti MARPOL 73/78 reikalavimus.

25 straipsnis. Kenksmingų medžiagų likučių tvarkymo priemonės ir reikalavimai

Susisiekimo ministerija kartu su Aplinkos ministerija, bendradarbiaudamos su Helsinkio konvencijos šalimis, tarptautinėmis organizacijomis, įgyvendina reikiamas priemones ir reikalavimus (kontrolė ir pranešimai, atskiro mokesčio už teršalų priėmimą netaikymas, apskaita, taisyklės, žurnalai ir kt.), užtikrinančius, kad laivai atiduotų visus vežamų ir eksploatacijos metu susidarančių kenksmingų medžiagų likučius į priėmimo įrenginius uostuose ir būtų išvengta neteisėto jų išmetimo į jūrą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

ŠEŠTASIS SKIRSNIS ŠALINIMAS IR DEGINIMAS

26 straipsnis. Atliekų šalinimas ir deginimas Baltijos jūros rajone ir atvirojoje jūroje

Baltijos jūros rajone ir atvirojoje jūroje atliekas ir kitas medžiagas šalinti ir deginti draudžiama:

- 1) Lietuvos Respublikos laivams, lėktuvams ir įrenginiams;
- 2) laivams, lėktuvams ir įrenginiams, kurie yra pakraunami Lietuvos Respublikos teritorijoje ar jos išskirtinėje ekonominėje zonoje.

27 straipsnis. Šalinimas ir deginimas

Jūros rajone šalinimas ir deginimas draudžiamas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

28 straipsnis. Grunto šalinimas

Iškastam gruntui šalinti 26 ir 27 straipsniuose nustatyti draudimai netaikomi. Vidaus vandenyse ir teritorinėje jūroje gruntas gali būti šalinamas vadovaujantis aplinkos ministro nustatyta

tvarka gavus Aplinkos ministerijos įgalios institucijos leidimą, o išskirtinėje ekonominėje zonoje – dar ir pasikonsultavus su Helsinkio komisija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

29 straipsnis. Grunto šalinimo taisyklės

Aplinkos ministerija nustato leidimų šalinti iškastą gruntą išdavimo taisykles.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

SEPTINTASIS SKIRSNIS TERŠIMO INCIDENTŲ LIKVIDAVIMAS

30 straipsnis. Teršimo incidentų likvidavimas

1. Teršimo incidentų likvidavimo darbus jūros rajone organizuoja, koordinuoja ir jiems vadovauja Lietuvos kariuomenė. Šiuos darbus Lietuvos kariuomenė organizuoja, koordinuoja ir jiems vadovauja per Lietuvos kariuomenės Karinių jūrų pajėgų Jūrų gelbėjimo koordinavimo centrą (toliau – Jūrų gelbėjimo koordinavimo centras).

2. Teršimo incidentų likvidavimo darbus jūros rajone, išskyrus vidaus vandenį, vykdo Lietuvos kariuomenė, Kuršių mariose – Vidaus reikalų ministerijos įgalios institucijos, jūrų uostų akvatorijose – jūrų uostų administracijos.

3. Teršimo incidentų likvidavimo darbams vykdyti Jūrų gelbėjimo koordinavimo centro vadovo prašymu gali būti pasitelkiamos Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos, jūrų uostų administracijų, kitų valstybės ir savivaldybių institucijų pajėgos ir priemonės, priskirtos šiems darbams vykdyti pagal Teršimo incidentų likvidavimo jūros rajone darbų planą (toliau – Planas), kurį tvirtina krašto apsaugos, aplinkos ir vidaus reikalų ministrai. Jeigu teršimo incidentų likvidavimo darbams vykdyti pagal Planą priskirtų pajėgų ir priemonių neužtenka, turi būti pasitelkiamos papildomos, t. y. pagal Planą nepriskirtos, minėtų institucijų pajėgos ir priemonės.

4. Šiame straipsnyje nurodytų institucijų pareigas ir įgaliojimus organizuojant, koordinuojant, vadovaujant ir vykdant teršimo incidentų likvidavimo darbus jūros rajone nustato Vyriausybė. Šie darbai organizuojami, koordinuojami, jiems vadovaujama ir jie vykdomi remiantis Planu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1560](#), 2008-05-22, *Žin.*, 2008, Nr. 65-2459 (2008-06-07), i. k. 1081010ISTA00X-1560

31 straipsnis. Teršimo incidentų likvidavimas pakrantėse

Nafta ar kitomis kenksmingomis medžiagomis užterštų Kuršių marių ir Baltijos jūros pakrančių valymą ir atkūrimą organizuoja savivaldybės.

32 straipsnis. Teršimo incidentų likvidavimo lokaliniai planai

Įrenginiai, laivai, naftos ir cheminių medžiagų terminalai, kiti potencialūs teršimo šaltiniai, jūrų uostų administracijos ir savivaldybės privalo turėti su Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija suderintus teršimo incidentų likvidavimo lokalius planus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1560](#), 2008-05-22, *Žin.*, 2008, Nr. 65-2459 (2008-06-07), i. k. 1081010ISTA00X-1560

33 straipsnis. Neteko galios nuo 2009-01-01

Straipsnio naikinimas:

Nr. [X-1560](#), 2008-05-22, *Žin.*, 2008, Nr. 65-2459 (2008-06-07), i. k. 1081010ISTA00X-1560

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

34 straipsnis. Teršimo incidentų likvidavimo planų parengimo nuorodos

Aplinkos ministerija parengia nuorodas teršimo incidentų likvidavimo planams parengti arba jiems pakoreguoti bei nustato jų parengimo ar tikslinimo terminus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

35 straipsnis. Pasirengimas likviduoti teršimo incidentus

Institucijos ir objektai, išvardyti šio įstatymo 30–32 straipsniuose, privalo būti nuolat pasirengę reaguoti į teršimų incidentus. Šis pasirengimas – tai apsirūpinimas Plane numatytais įrenginiais, laivais, kvalifikuota darbo jėga ir kita.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1560](#), 2008-05-22, *Žin.*, 2008, Nr. 65-2459 (2008-06-07), i. k. 1081010ISTA00X-1560

36 straipsnis. Prevencinės priemonės

Lietuvos Respublikos jūros uostų administracijos, laivų savininkai ar valdytojai, laivų kapitonai privalo įgyvendinti būtinas priemones avarijoms išvengti arba sumažinti jų tikimybę iki minimumo, didinti laivybos saugumą bei tobulinti jūros transporto eismą.

37 straipsnis. Ypatingos priemonės

1. Kai jūros rajone įvykusi avarija ar teršimo incidentas kelia rimtą ir neišvengiamą grėsmę žmonėms, pakrantei ir su tuo susijusiems interesams, gali būti imamasi ypatingų priemonių (laivas pašalinamas, sudeginamas, paskandinamas ir kt.), jeigu tai vienintelė išeitis pavojui išvengti, sumažinti ar likviduoti. Sprendimas taikyti ypatingas priemones priimamas Vyriausybės nustatyta tvarka.

2. Ypatingas priemones vykdo Lietuvos kariuomenė jūros rajone, išskyrus vidaus vandenį, Vidaus reikalų ministerijos įgaliotos institucijos Kuršių mariose, jūrų uostų administracijos jūrų uostų akvatorijose. Ypatingoms priemonėms vykdyti atitinkamai Jūrų gelbėjimo koordinavimo centro, Vidaus reikalų ministerijos įgaliotos institucijos arba jūrų uosto administracijos vadovo prašymu gali būti pasitelkiamos kitų institucijų pajėgos ir priemonės.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1560](#), 2008-05-22, *Žin.*, 2008, Nr. 65-2459 (2008-06-07), i. k. 1081010ISTA00X-1560

AŠTUNTASIS SKIRSNIS PRANEŠIMAI

38 straipsnis. Privalomi pranešimai apie neteisėtus išmetimus

Laivų savininkai ar valdytojai, kapitonai ar kiti pareigūnai, atsakingi už laivus, privalo tuojau pat pranešti artimiausios pakrantės valstybės kompetentingai institucijai, jei plaukia jūros rajone, – Jūrų gelbėjimo koordinavimo centrui apie visus įvykius, susijusius su kenksmingų medžiagų išmetimais ar galimais išmetimais, jeigu jie pažeidžia šio įstatymo ketvirtojo ir šeštojo skirsnių nuostatas, apie kitus teršimo incidentus, įskaitant ir atvejus, nurodytus 69 straipsnyje, taip pat apie kiekvieną susidūrimą ar užplaukimą ant seklumos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1560](#), 2008-05-22, *Žin.*, 2008, Nr. 65-2459 (2008-06-07), i. k. 1081010ISTA00X-1560

39 straipsnis. Privalomi pranešimai apie pastebėtus išmetimus

38 straipsnyje nurodyti asmenys ir orlaivių vadai privalo tuojau pat pranešti artimiausios pakrantės valstybės kompetentingai institucijai, jei plaukia jūros rajone ar skrenda virš jūros rajono, – Jūrų gelbėjimo koordinavimo centrui, o jei yra uosto akvatorijoje ar skrenda virš uosto akvatorijos, – to uosto administracijai apie pastebėtus išmetimus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1560](#), 2008-05-22, *Žin.*, 2008, Nr. 65-2459 (2008-06-07), i. k. 1081010ISTA00X-1560

40 straipsnis. 38 ir 39 straipsnių taikymas užsienio laivams

38 ir 39 straipsnių sąlygos turi būti taikomos jūros rajone esantiems užsienio laivams.

41 straipsnis. Privalomi pranešimai apie neteisėtą šalinimą ir deginimą

Laivų valdytojai, kapitonai ar kiti už laivus atsakingi pareigūnai, orlaivių vadai, įrenginių valdytojai privalo tuojau pat pranešti apie kiekvieną neteisėtą šalinimą ir deginimą jūros rajone Jūrų gelbėjimo koordinavimo centrui.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1560](#), 2008-05-22, *Žin.*, 2008, Nr. 65-2459 (2008-06-07), i. k. 1081010ISTA00X-1560

42 straipsnis. Privalomi pranešimai

Jūrų gelbėjimo koordinavimo centras privalo nedelsdamas pranešti Aplinkos ministerijos įgaliotai institucijai apie visus 38–41 straipsniuose nurodytus įvykius.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

Nr. [X-1560](#), 2008-05-22, *Žin.*, 2008, Nr. 65-2459 (2008-06-07), i. k. 1081010ISTA00X-1560

43 straipsnis. Neteko galios nuo 2009-01-01

Straipsnio naikinimas:

Nr. [X-1560](#), 2008-05-22, *Žin.*, 2008, Nr. 65-2459 (2008-06-07), i. k. 1081010ISTA00X-1560

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

44 straipsnis. Informacija apie kraunamas ir vežamas medžiagas

Jeigu Aplinkos ministerija reikalauja, prekybos agentai, importuotojai, eksportuotojai, krovinio gavėjai, siuntėjai, jūros uostų administracijos turi pateikti informaciją apie Lietuvos jūros uostuose pakraunamų, iškraunamų medžiagų sudėtį ir kiekį, kenksmingas medžiagas vežančius laivus dar prieš jų atvykimą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

DEVINTASIS SKIRSNIS KITOS VEIKLOS VALDYMAS JŪROS RAJONE

45 straipsnis. Veiklos jūros rajone reglamentavimas

Gamtos išteklių apsaugą ir naudojimą bei kitą veiklą jūros rajone nustato šis įstatymas, Aplinkos apsaugos, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymai bei kiti įstatymai ir teisės aktai.

46 straipsnis. Neteko galios nuo 2005-03-05

Straipsnio naikinimas:

Nr. [X-118](#), 2005-02-15, *Žin.*, 2005, Nr. 31-976 (2005-03-05), i. k. 1051010ISTA000X-118

47 straipsnis. Neteko galios nuo 2005-03-05

Straipsnio naikinimas:

Nr. [X-118](#), 2005-02-15, *Žin.*, 2005, Nr. 31-976 (2005-03-05), i. k. 1051010ISTA000X-118

48 straipsnis. Kitos veiklos reguliavimas

Hidrotechnikos statinių, žuvų fermų, uostų statyba, rekonstrukcija, taip pat kasimo, gręžimo, sprogdinimo darbai, seisminiai tyrimai, karinės pratybos ir kita planuojama veikla, galinti turėti neigiamo poveikio jūros rajono aplinkai, atliekama tik Aplinkos apsaugos, Planuojamos ūkinės

veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymų, kitų teisės aktų nustatyta tvarka, t. y. gavus teigiamą Aplinkos ministerijos sprendimą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

49 straipsnis. Informavimas apie planuojamą veiklą

Jeigu jūros rajone planuojama veikla gali turėti didelės neigiamos įtakos Baltijos jūros aplinkai, apie tai Aplinkos ministerija informuoja Helsinkio komisiją ir kaimynines valstybes, kurioms tokia veikla gali turėti įtakos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

50 straipsnis. Jūros rajono tyrimai

Aplinkos ministerija koordinuoja Lietuvos Respublikos fizinių ir juridinių asmenų mokslinius tyrimus, susijusius su jūros rajono gamtos išteklių, jų naudojimu ir aplinkos apsauga, bei per Užsienio reikalų ministeriją pagal Jūrų teisės konvencijos nuostatas nustato sąlygas ir išduoda leidimus užsienio šalių fiziniams ir juridiniams asmenims arba Lietuvos ir užsienio šalių asmenims atlikti jūros rajone bendrus tyrimus. Jeigu tyrimai susiję su Helsinkio komisijos vykdoma Baltijos jūros stebėsenos programa išskirtinėje ekonominėje zonoje, leidimų užsienio asmenims arba Lietuvos ir užsienio asmenims atlikti bendrus tyrimus gauti nereikia.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

51 straipsnis. Apleistų arba nuskendusiu objektų tvarkymas

Laivų, įrenginių, krovinių valdytojai arba savininkai, jų įgalioti asmenys privalo garantuoti, kad apleisti, nebenaudojami, atsitiktinai sudužę ar nuskendę laivai, įrenginiai bei pamesti kroviniai, kurie kelia grėsmę jūros aplinkai ar laivybos saugumui, būtų visiškai pašalinti iš jūros rajono ir atgabenti į krantą, o nenaudojami gręžiniai būtų likviduoti.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS JŪROS RAJONO PAKRANTĖS APSAUGA

52 straipsnis. Saugomų teritorijų steigimas

Jūros rajono pakrantės vertingiems arba būdingiems kompleksams bei rūšims, paukščių migracijos, žiemojimo, rinkimosi, žuvų neršto vietoms išsaugoti Saugomų teritorijų įstatymo nustatyta tvarka gali būti steigiamos saugomos teritorijos.

53 straipsnis. Pajūrio juostos ir jūros kranto zonos nustatymas

Kad būtų išsaugota jūros rajono pakrantės aplinka, nustatomos dvi skirtingo apsaugos režimo teritorijos – pajūrio juosta ir jūros kranto zona. Jūros kranto zona gali būti nustatoma ir pakrantės akvatorijoje.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1017](#), 2002-07-02, *Žin.*, 2002, Nr. 73-3092 (2002-07-19), i. k. 1021010ISTA0IX-1017

54 straipsnis. Pajūrio juostos naudojimo režimas

Jūros rajono pajūrio juostos naudojimo bei apsaugos režimą nustato Pajūrio juostos įstatymas, kiti teisės aktai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1017](#), 2002-07-02, *Žin.*, 2002, Nr. 73-3092 (2002-07-19), i. k. 1021010ISTA0IX-1017

55 straipsnis. Įrenginių apsaugos juostos ir zonos

Gali būti formuojamos įrenginių, esančių jūros rajone ar jos pakrantėje, apsaugos juostos ir zonos, kurių režimą nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

56 straipsnis. Jūros kranto zonos tvarkymo reglamentavimas

Jūros kranto zonos tvarkymą reglamentuoja Krantų apsaugos ir naudojimo nuostatai, kuriuos tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1017](#), 2002-07-02, *Žin.*, 2002, Nr. 73-3092 (2002-07-19), i. k. 1021010ISTA0IX-1017

57 straipsnis. Pajūrio juostos ir jūros kranto zonos žymėjimas

Pajūrio juostos ir jūros kranto zonos ribos pažymimos bei jų naudojimo ir apsaugos, kranto tvarkymo priemonės nustatomos visų lygių ir visų rūšių teritorijų planavimo dokumentuose, patvirtintuose Teritorijų planavimo įstatymo nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1017](#), 2002-07-02, *Žin.*, 2002, Nr. 73-3092 (2002-07-19), i. k. 1021010ISTA0IX-1017

58 straipsnis. Kitos veiklos pakrantėje reglamentavimas

Šiame įstatymo skirsnyje neaptartą ūkinę veiklą jūros pakrantės rajone reglamentuoja Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas, kiti teisės aktai.

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS JŪROS APLINKOS BŪKLĖS ĮVERTINIMAS

59 straipsnis. Jūros rajono aplinkos būklės įvertinimas

Jūros rajono aplinkos būklei įvertinti Aplinkos ministerija privalo:

- 1) sukurti ir įgyvendinti nacionalinę jūros stebėsenos programą;
- 2) įgyvendindama nacionalinę ir Baltijos jūros tarptautinę stebėsenos programą, bendradarbiauti su Helsinkio konvencijos šalimis, kompetentingomis tarptautinėmis organizacijomis;
- 3) pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, Helsinkio komisijai ir kitoms kompetentingoms tarptautinėms organizacijoms duomenis ir metinį pranešimą apie jūros rajono būklę;
- 4) vykdyti patvirtintus tarptautinius nurodymus stebėsenos duomenų kokybei užtikrinti ir dalyvauti atliekant tarptautinius kalibravimus;
- 5) skatinti tyrimus, kurie būtini jūros rajono aplinkos būklei įvertinti, žinioms apie jūros aplinką plėsti ir moksliniam supratimui formuoti;
- 6) atsižvelgti į mokslo pažangą, kuri gali būti naudinga jūros būklei įvertinti remiantis individualių tyrinėtojų ir tyrimo institucijų laimėjimais ir nacionalinių bei tarptautinių programų rezultatais;
- 7) įvertinti kenksmingų medžiagų pobūdį ir kiekį, kuris patenka į jūros rajoną iš sausumos šaltinių, įskaitant taršą iš atmosferos ir iškasto grunto šalinimą, sukurti ankstyvojo įspėjimo apie kritinę jūros aplinkos būklę sistemą;
- 8) prieš išduodama leidimus, įvertinti planuojamos veiklos poveikį aplinkai ir kontroliuoti leistos veiklos poveikį;
- 9) tirti ekologines ir ekonomines didelių avarinių naftos ir kitų kenksmingų medžiagų išmetimų pasekmes;
- 10) atsižvelgdama į vandens, priekrančių ir pakrančių ekosistemų dinامينius procesus, tobulinti stebėsenos programą ir plėtoti tobulesnę, kompleksinę stebėjimo sistemą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

60 straipsnis. Jūros stebėsenos programos vykdymas

Jūros stebėsenos programą gali vykdyti tik atestuotos laboratorijos. Laboratorių atestavimo tvarką tvirtina Aplinkos ministerija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

**DVYLIKTAJIS SKIRSNIS
TARPŽINYBINĖ KONSULTACINĖ JŪROS APLINKOS APSAUGOS TARYBA**

61 straipsnis. Tarpžinybinės konsultacinės jūros aplinkos apsaugos tarybos sudarymas

Jūros aplinkos ir pakrantės naudojimo ir apsaugos klausimams spręsti prie Aplinkos ministerijos sudaroma tarpžinybinė konsultacinė jūros aplinkos apsaugos taryba.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

62 straipsnis. Tarpžinybinės konsultacinės jūros aplinkos apsaugos tarybos funkcijos

Tarpžinybinės konsultacinės jūros aplinkos apsaugos tarybos svarbiausios funkcijos yra rengti ir analizuoti su jūros ir pakrančių aplinkos apsauga bei gamtos išteklių naudojimu susijusią medžiagą, kurią reikia aptarti tarptautinėse komisijose ir kitose pagal jūros aplinkos apsaugos susitarimus įkurtose organizacijose, taip pat teikti rekomendacijas.

**TRYLIKTAJIS SKIRSNIS
KONTROLĖ IR ATSAKOMYBĖ**

63 straipsnis. Taršos iš laivų reikalavimų vykdymo kontrolė

Aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos ir pareigūnai Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo nustatyta tvarka kontroliuoja, ar asmenys vykdo šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytus jūros aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių naudojimo reikalavimus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

64 straipsnis. Kontroliuojančių pareigūnų teisės

1. *Neteko galios nuo 2007-05-19*

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

65 straipsnis. Neteko galios nuo 2007-05-19

Straipsnio naikinimas:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

66 straipsnis. Neteko galios nuo 2007-05-19

Straipsnio naikinimas:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

67 straipsnis. Neteko galios nuo 2007-05-19

Straipsnio naikinimas:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

68 straipsnis. Neteko galios nuo 2007-05-19

Straipsnio naikinimas:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, *Žin.*, 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

KETURIOLIKTASIS SKIRSNIS ĮSTATYMO TAIKYMO YPATUMAI

69 straipsnis. Ketvirtojo ir šeštojo skirsnių taikymo išlygos

Šio įstatymo ketvirtojo ir šeštojo skirsnių nuostatos netaikomos, kai kenksmingų medžiagų išmetimo ar šalinimo tikslas yra žmonių gyvybės gelbėjimas ar laivų, įrenginių saugumo užtikrinimas.

70 straipsnis. Leidimų keitimo ar panaikinimo sąlygos

Leidimai, kurie išduodami pagal šį įstatymą ar pagal normatyvinius dokumentus, išleistus remiantis šiuo įstatymu, gali būti keičiami ar panaikinami, jeigu tai daryti verčia jūros aplinkos apsaugos motyvai.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

Lietuvos Respublikos jūros aplinkos
apsaugos įstatymo
priedas

IGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

2005 m. rugsėjo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/35/EB dėl taršos iš laivų ir sankcijų už pažeidimus įvedimo (OL 2005 L 225, p. 11).

Papildyta priedu:

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, Žin., 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1017](#), 2002-07-02, Žin., 2002, Nr. 73-3092 (2002-07-19), i. k. 1021010ISTA0IX-1017

Lietuvos Respublikos jūros aplinkos apsaugos įstatymo 53, 54, 56 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-118](#), 2005-02-15, Žin., 2005, Nr. 31-976 (2005-03-05), i. k. 1051010ISTA000X-118

Lietuvos Respublikos jūros aplinkos apsaugos įstatymo 46 ir 47 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1109](#), 2007-05-03, Žin., 2007, Nr. 55-2125 (2007-05-19), i. k. 1071010ISTA00X-1109

Lietuvos Respublikos jūros aplinkos apsaugos įstatymo pakeitimo ir įstatymo papildymo priedu įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1560](#), 2008-05-22, Žin., 2008, Nr. 65-2459 (2008-06-07), i. k. 1081010ISTA00X-1560

Lietuvos Respublikos jūros aplinkos apsaugos įstatymo 30, 32, 35, 37, 38, 39, 41, 42 straipsnių pakeitimo ir papildymo bei 33 ir 43 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymas

